

Kongsvinger kommune
Postboks 900
2226 KONGSVINGER

Saksbehandler, innvalgstelefon

Jørn Karlsen, 61 26 60 57

Høringsuttalelse til handlingsplan for klima

Statsforvalteren i Innlandet viser til høring av handlingsplan for klima fra Kongsvinger kommune. Vi gir her vår uttalelse til planen.

Det er svært positivt at Kongsvinger kommune nå utarbeider en oppdatert handlingsplan for klima. Kommunen har foretatt en gjennomgang av aktuelle sektorer, og har innarbeidet gjennomgående gode konkrete mål og tiltak. Vi vil også framheve det som positivt at kommunen har fått utarbeidet et godt kunnskapsgrunnlag, samt klimabudsjett. Selve oppfølgingen av planen blir avgjørende for om man klarer å nå de ulike målsettingene. Det er i den sammenheng positivt at det legges opp til tidsfrister, ansvarsfordeling, og målindikatorer for tiltakene og nevnte klimabudsjett. Det vil styrke gjennomføringsgraden ytterligere om kommunen også beskriver rutiner for intern oppfølging med rapportering og evaluering, og vurderer kobling til kommuneplanens handlingsdel med økonomi.

Prosess

Det er svært positivt at kommunen nå utarbeider en oppdatert handlingsplan for klima ut fra viktigheten av at arbeidet med klima- og energiltak blir satt i system og blir intensivert.

Det er viktig at slike planprosesser legger godt til rette for involvering både ved intern forankring, administrativt og politisk, og utadrettet mot ulike brukergrupper. Dette er svært viktig for å få gode innspill og for hvordan planen blir fulgt opp. Kommunen har benyttet konsulentbistand i arbeidet med handlingsplanen og vi er usikre på i hvilken grad det er gjennomført utadrettet arbeid mot innbyggere og lag/organisasjoner før høring og hvordan intern forankring har foregått.

Struktur og kunnskapsgrunnlag

Oppbygging av planen og virkeområdet er beskrevet relativt tidlig i dokumentet og planen har en godt strukturert oppbygging. Statusdelene er inkorporert i delkapitlene på en kottfattet god måte.

Det er svært positivt at planen bygger på et omfattende kunnskapsgrunnlag og klimaregnskap for hele Kongsvingersamfunnet og med klimafotavtryksanalyse. Vi anbefaler at kunnskapsstatus og

omtale av temaet «utslipp og opptak av skog og arealbruk» hentet fra [Miljødirektoratets nettsider](#) også innarbeides.

Temaet landbruk kan med fordel deles opp i «jordbruk» og «skogbruk», siden hver av disse er to sentrale tema, og siden de rapporteres hver for seg i utslippsregnskap. Regjeringens klimaavtale med jordbruket og landbrukets klimaplan bør inngå i omtalen innledningsvis.

Det er ønskelig at handlingsplanen for klima får fram koblingen til kommunens øvrige planer som er relevante for denne planen i større grad.

Vi foreslår at handlingsplanen benevnes «handlingsplan for klima og energi».

Mål og tiltak

Kommunen har foretatt en gjennomgang av aktuelle sektorer, og har innarbeidet gjennomgående gode konkrete mål og tiltak. Vi har ikke gått detaljert inn på alle, men har noen utvida kommentarer til noen av dem.

Energibruk mm i egne bygg

Vi forstår tiltak 5 som at det først inntreffer for bygg over 50 mill. kr. Vi foreslår at en tilstreber å velge mest mulig klimavennlige materialer i alle byggeprosjekter, og ikke bare nybygg. Vi støtter at kommunen ønsker å benytte klimabudsjetten som sammenligningsgrunnlag for å kunne velge klimavennlige løsninger. Bruk av miljøvennlige byggematerialer bør være et viktig tiltak for all byggevirksomhet i kommunen, ikke bare den kommunen står for.

Arealbruk og transport

Et av målene i forslaget for dette temaet er at «65% av boligbyggingen i byområdet skal skje i og nært sentrum». Det er uklart hva som legges i denne avgrensningen, og vi viser generelt til at statlige planretningslinjer som samordnet planlegging av bolig-, areal- og transportplanlegging skal følges.

Arealbruk i dette avsnittet i planen går på arealbruk i forhold til reiseavstand og transport. Omdisponering av karbonrike arealer, herunder skog, utgjør også et betydelig klimagassutslipp. Dette bør med i vurderingen og målsettingen for å redusere omdisponering av arealer/arealbruk. Dette er dels med som målpunkt i kapittel 5.4, men tiltaket bør forsterkes.

Jordbruk

Det er flere tilskuddsordninger der kommunen er førstelinje, herunder RMP og SMIL. Det er flere tiltak innen disse som virker inn på klimagassutslipp fra jordbruksdrift. Det er således potensiale for kommunen til å bidra til økt oppslutning rundt klimatiltak i jordbruket gjennom sin rolle som tilskuddsforvalter og rådgiver for jordbruksnæringen også.

Skog

Planen beskriver skogen i Kongsvinger som en kretsløpsressurs og den prosessen som foregår i fotosyntesen. Den er litt utydelig på at den årlige veksten i skogen utgjør en virkesproduksjon og på den måten binder CO₂. Dette virket eller denne biomassen går enten til forråtnelse, høstes i et aktivt skogbruk eller eventuelt lagres i jord som omtales. Der forråtnelse og høsting er i balanse med produksjonen er det ingen lagerendring i skogen og dermed gir ikke skogen noe bidrag i klimaregnskapet som det er beskrevet. Likevel kan virke fra skogen ha en betydelig klimaeffekt ved at skogprodukter med lave klimagassavtrykk erstatter produkter som har større klimagassutslipp. Det kan være som energikilde ved at bioenergi erstatter fossilt brensel eller brukt som treprodukter i bygg, dersom produktene krever mindre energi i framstillingen enn de produktene de erstatter.

Statlige retningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning §3.1 pkt. b sier også at tilgangen på miljøvennlige energiresurser bør inngå i planen og at skogprodukter er en slik ressurs. I tillegg vil treprodukter som lagres ha en tidseffekt ved at karbonet lagres i byggets levetid. Så lenge skogprodukter kan erstatte produkter som har større klimagassavtrykk, er skogen en viktig kilde til å redusere klimagassutslippene. Planen bør også omtale og vurdere de andre mulighetene trevirke gir, som kretsløpsressurs i det grønne skiftet. Biomasse eller trevirke fra skogen er en slik ressurs. Det bør være et eget tiltak som omhandler mulighetene skogen gir som ressurs til å erstatte produkt med større klimagassutslipp.

Gjennomføring

Selve oppfølgingen av planen blir avgjørende for om man klarer å nå de ulike målsettingene. Erfaringsmessig har mange tiltak i tidligere klima- og energiplaner i landet ikke blitt gjennomført. I den forbindelse vil vi generelt framheve at det er svært viktig at det innarbeides gode interne systemer for aktiv oppfølging og etterspørring/rapportering knyttet til handlingsplanarbeid, samt kobling til kommunens øvrige planer for å nå målsettingene i klima- og energiplanen.

Det er i den sammenheng positivt at det er angitt tidsfrister, ansvarsfordeling, og målindikatorer for tiltakene. Vi vil også framheve det som svært bra at kommunen skal benytte klimabudsjett som styringssystem i arbeidet. Det vil styrke gjennomføringsgraden ytterligere om kommunen også beskriver rutiner for intern oppfølging med rapportering og evaluering (f. eks gjennom årsmelding og regnskap), og vurderer kobling til kommuneplanens handlingsdel med økonomi. Det er mulig prosesser rundt klimabudsjettet vil håndtere dette på en veldig god måte, og det bør da beskrives i planen.

Med hilsen

Øyvind Gotehus (e.f.)
avdelingsdirektør

Jørn Karlsen
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent